

ærede Minister vilde række Haand til at ordne de øvrige. Det Hele beroer paa, at man hidtil aldeles ikke har klaret ud fra hinanden, hvor stor Forskjel der er mellem Sogn og Menighed. Sognet omfatter alle Beboerne, men Menigheden kan naturligviis kun omfatte Beboere, der høre til Folketirken, og kun de kunne vælge Menighedsraad. Sognet dertil er en verdslig Indretning, der gjennem Lovgivningen har Rettigheder, som vi maae hævde, og det burde saaledes afgjøres, hvorvidt Sognet, og ikke Menigheden, burde eie baade Kirkelocaler, Begravelsespladser osv. Vi have netop havt det Tilfælde, at en Præst har nægtet at lade Folk, der ikke hørte til Folketirken, begrave paa Kirkegaarden, men han maatte dog falde til Jøje; det Spørgsmaal maa dog komme til Afgjørelse, om det er Kommunen eller den evangelisk-lutheriske Kirke, der eier Begravelsespladsen; saadanne Spørgsmaal maae virkelig først ordnes og klares, før vi gaae over til at give en Forsatning i den her foreslaaede Form.

For at jeg skal nævne et andet Exempel, skal jeg gjøre opmærksom paa, at det dog virkelig ogsaa først burde afgjøres, om det er Kommunen eller Præsten, der raader over Skolelokalerne; thi det er hændet, at naar man ved en eller anden Leilighed har villet benytte et saadant Lokale, har Præsten gjort Indsigelse dertil; vi kunne dog virkelig ikke overlade et Kirkeraad, ordnet paa den her foreslaaede Maade, at træffe saadanne Bestemmelser. Ved enhver af hine forberedende Love, som vi i den Retning vedtage, lægge vi en Steen til Indløsningen af Grundlovens § 80, men da disse Love endnu lade vente paa sig, kan jeg ikke formene, at Tiden er kommen til at træffe en saadan Ordning; naar vi Trin for Trin, lidt efter lidt, have ordnet alle disse Spørgsmaal, da vil der netop blive det tilbage, som vi aldeles ikke behøve at ordne, men som vedkommende Medlemmer af Folketirken kunne ordne ganske uden vor Medvirkning; de kunne danne Kirkeraad, ligesaa meget de ville, uden at vi behøve at gribe ind. Den rigtige Ordning, tror jeg, er den at udløse Kirken saaledes fra Indblanding af Staten, at den kan komme til at gjøre det, som her er foreslaaet. Naar den

ærede Rigsdagsmand for Maribo Amts 4de Valgkreds (Monrad) har omtalt, at Kirken da vilde komme til at staae løs og ledig ligeoverfor Staten, saa glemmer han den § i Grundloven, hvori der staaer, at Staten fører Tilsyn med, hvad der læres og foretages i alle Religionsforsamfund, altsaa ogsaa i Folketirken.

Efterat jeg har omtalt dette, som jeg anseer for at være Hovedpunktet, skal jeg gaae over til nogle Feiltagelser, som jeg troer, flere Medlemmer have gjort sig skyldige i, og som jeg skal tillade mig at berigtige. En af Forslagsstillerne (Hage) har med Hensyn til den Naade, hvorpaa Kirkeraadet foreslaaes sammensat, nemlig deels af saakaldte Lægmand og deels af Geistlige, meget stærkt fremhævet, at der steds fra Kirkens Begyndelse eller fra Menighedens Begyndelse — jeg ønsker ikke at bruge Ordet Kirken — har været indstiftet en Lærerstand; jeg sætter mod denne Paastand af det ærede Medlem min Benægtelse; der har aldrig været indstiftet nogen særlig Lærerstand, og mit Nei er i denne Henseende ligesaa godt som den ærede Forslagsstilleres Ja (Stemmer: Saa!). Ja, fordi jeg ikke er ordineret, tror jeg dog at være ligesaa berettiget til at udtale Noget, som enhver Anden, der har studeret denne Sag, har kunnet gjøre sig bekendt med. Den anden ærede Forslagsstiller (Krogsh) kom til at omtale Partierne i Folketirken, men han blev ligesom noget angstelig ved dette Udtryk og sagde: Man kan maaskee ikke bruge Ordet Partier paa det kirkelige Gebeet. Det kan han imidlertid rolig gjøre, thi en af Apostlerne har udtrykkelig sagt, at der maa være Partier i Kirken, men det er bleven formeent at kalde dem, der i Kirken simpelthen danne Partier, for Skættere — det hører til den Naade, hvorpaa visse Folk have oversat Biblen. Jeg skal ogsaa omtale et Punkt, som en æret Secretair (Barfod) har berørt, for at vise, i hvilken Feiltagelse han udviklede sig, idet han talte om det meget omvistede Spørgsmaal om Stiftet Slesvig. Jeg skal i den Henseende gjøre opmærksom paa, hvilke nydelige Fremskridt vi have gjort siden 1848; dengang var der ingen Biskop i Slesvig, men nu har man gennem den Retning,